

Лілія Палчинська

*здобувач вищої освіти факультету
підготовки фахівців для підрозділів
стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

Науковий керівник:

Ія Новицька

*викладач кафедри гуманітарних дисциплін
та психології поліцейської діяльності,
магістр психології Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ*

ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ СТОКГОЛЬМСЬКОГО СИНДРОМУ У ЗМІ

Аналізуючи сучасну криміногенну ситуацію в нашій країні, варто відзначити, що проблема стокгольмського синдрому є достатньо актуальною, адже він може проявлятися навіть під час різних життєвих ситуацій, наприклад, при домашньому насиллі, чим, зокрема, пояснюється безпомічна поведінка жертви. І на це треба звертати увагу, наприклад, при висвітленні проблеми домашнього насилля у ЗМІ.

Механізм впливу стокгольмського синдрому проявляється в наступному: під дією сильного душевного хвилювання жертва починає жаліти свого кривдника, співчувати йому, виправдовувати дії, що він вчиняє тощо. Врешті-решт, це призводить до того, що жертва починає ототожнювати себе з насильником, беручи до уваги його ідеї, як свої власні, і вважає свій стан необхідним для досягнення «загальної» мети [1].

Наразі в нашій країні збільшується кількість випадків домашнього насилля. Проте, приїжджаючи на виклик, поліція одразу починає допитувати потерпілу, але у відповідь чує лише виправдання щодо чоловіка, співчуття, емоції, які, на перший погляд, ніколи б не могла відчувати жертва до кривдника. Тож нашою метою у цих тезах є всебічний аналіз проблеми стокгольмського синдрому на прикладах його жертв із різних країн.

Хотілось би зазначити, що вперше стокгольмський синдром був описаний у сфері, що не пов'язана з доміантними сімейно-побутовими відносинами. А сама ситуація складалася наступним чином: у Швеції два рецидивіста захопили чотирьох заручників у банку: чоловіка та трьох жінок. Бандити утримували заручників протягом шести днів, але інколи давали деякі ослаблення свого «режиму». В результаті чого жертви заручників, стали чинити опір діям уряду, перешкоджаючи своєму звільненню, а найдивніше, вони почали одноголосно захищати кривдників [2].

Через певний проміжок часу, коли відбувався суд над рецидивістами, колишні заручники виступали не в ролі жертв, а в ролі захисників. У цьому контексті було також виявлено дуже цікавий факт: дві жінки, що були заручниками, поборалися зі своїми колишніми викрадачами (за популярною версією, яку передрукували багато ЗМІ), що, в свою чергу, вплинуло на формування ще більш спекулятивного уявлення про відносини кривдник-жертва при стокгольмському синдромі.

Отже, за умов, коли заручникам ніяким чином не заподіюють фізичної шкоди, а здійснюють лише моральний тиск, у жертв виникає дивна прихильність до кривдників. Встановлено також, що коли злочинці протягом довгого часу не завдають шкоди жертвам, деякі особи, будучи менш схильними до синдрому в процесі адаптації до даної ситуації і відчувши потенційну нездатність кривдників заподіяти їм шкоду, починають їх провокувати [2].

Синдром може проявлятися навіть у звичайних життєвих ситуаціях, наприклад, при

побутовому насильстві. Відома історія про жінку, що постійно терпить приниження, побиття та знуцання чоловіка. Журналісти, які знімали сюжет про цю жінку, хотіли показати її негативні емоції та страждання, проте вона оголосила, що не звинувачує чоловіка, їй навіть його шкода «випиває адже». Таких випадків чимало, і щоб розповісти кожен, на жаль, не вистачить ні паперу, ні пам'яті.

До прикладів стокгольмського синдрому також відноситься мовчання дітей, які стали жертвами педофілів, якщо діти раптом відчули прихильність та симпатію до гвалтівника. Таке, звичайно, уявити складно, однак, при особливому підході педофілів, даний результат цілком можливий.

Висновок. Дослідження багатьох вчених показало, що стокгольмський синдром не є психологічним парадоксом або психологічним розладом. Проте, аналізуючи усе вище написане, ми дійшли висновку, що все ж таки стокгольмський синдром можна віднести до порушень на фоні події, яка сильно травмує психіку людини. Поліція, приїжджаючи на виклик щодо домашнього насилля, повинна говорити з жертвою у присутності психолога.

Важливо також відмітити необхідність висвітлення ознак стокгольмського синдрому у новинах про домашнє насилля, адже часто там показують жертву таким чином, ніби вона «нормалізує» свій стан, а значить – погоджується з ним, хоча насправді за цією поведінкою стоїть глибока психічна травма, яка не дає жінці піти з нездорових стосунків, і на цьому також варто наголошувати.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Психиатрия. Учебник / Жариков Н. М., Тюльпин Ю. Г. М. : Медицина, 2000. 544 с.
2. Психология юриспруденции / Сорокотягин И. М. СПб .: Изд-во Асланова «Юридический центр Пресс», 2006. С. 450.

Марія Петько

здобувач вищої освіти ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Науковий керівник:

Андрій Перетокін

Кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства, документознавства та інформаційної діяльності ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

ШКОДА ТА ВПЛИВ ФЕЙКІВ НА ЛЮДСТВО. БЕЗПЕКА МАЙБУТНЬОГО: ПРАВА ЛЮДИНИ У БОРОТЬБІ З ФЕЙКАМИ.

Всесвітня мережа стала невід'ємною частиною життя у розвинутих країнах, та країнах, що розвиваються. Інтернет є універсальним середовищем для спілкування, розваг та навчання. Зі зростанням популярності Інтернету стали проявлятися і негативні сторони його застосування – з'явилися фейки.

Мета роботи - розібрати поняття про фейк, з'ясувати його шкоду на людство, чому саме він так впливає на людей та довести, що наше суспільство чекає безпечне майбутнє без фейків.

Фейк – це що-небудь помилкове, недостовірне, сфальсифіковане, що видається за дійсне, реальне, достовірне з метою ввести в оману (фотографії зроблені в фотошопі, спеціально створені відеоролики, написані або вигадані неправдиві новини, тощо) [1]. Один із принципів створення фейків – це псевдонаука.

Чарівні ліки, анти-вакцинація, лікування раку гомеопатією та інші абсурдні речі видають за реальні наукові дослідження з перебільшеними або помилковими твердженнями.